

LIETUVIŲ KALBOS KAIP SVETIMOSIOS MOKYMAS (-IS) IR SOCIOKULTŪRINIS KONTEKSTAS

Vaida Buivydienė¹, Regina Žukienė²

¹ Vilniaus kolegija, Palydovo g. 29, LT-11107 Vilnius, el. paštas v.buivydiene@viko.pdf.lt

² Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Saulėtekio al. 11, LT-10223 Vilnius,
el. paštas regizukiene@yahoo.com

Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą (ES), atsirado galimybių siekti, jog šalies mokslinė kompetencija ir specialistų rengimas pasiektų Europos lygį ir pradėtų konkuruoti atviroje ES darbo rinkoje. Todėl aukštosioms mokykloms nepaprastai svarbu išnaudoti visas ES ir jos valstybių teikiamas galimybes bendradarbiaujant su užsienio partneriais ir aktyviai dalyvaujant Lietuvai atsivėrusiose tarptautinėse programose, tokiose kaip aukštojo mokslo programa SOCRATES ir jos paprogramė ERASMUS. Naudojant šių programų lėšas šimtams Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų sudaromos sąlygos didinti ne tik profesines kompetencijas, bet ir plėsti kitų kalbų įgūdžius bei perimti įvairias kultūras. Taigi pagal tarptautinę dėstytojų ir studentų mainų programą į Lietuvos aukštąsias mokyklas kiekvienais metais atvyksta dešimtys studentų ir dėstytojų užsieniečių, kuriems Lietuvoje taip pat turi būti sudarytos galimybės gauti geriausios kultūrinės, švietėjiškos ir kalbinės patirties. Daugelis iš atvykusiųjų į Lietuvą studentų vienu iš pasirinktųjų studijuoti dalykų nurodo lietuvių kalbos studijas. Vadinas, iškyla klausimas, kaip organizuoti lietuvių kalbos studijas neilgam laikui atvykusiems užsieniečiams, kad jiems šios studijos būtų įdomios, naudingos ir įsimintinos.

Reikšminiai žodžiai: sociokultūra, lietuvių kalba kaip svetimoji, komunikacinis metodas.

Lietuvių kalba kaip svetimoji – naujas lietuvių kalbos mokymo (-si) patirties terminas, pradėtas vartoti pastaraisiais metais, kai Lietuvai tapus visateise Europos Sąjungos (ES) nare atsirado sąlygos bendradarbiauti su įvairių sričių užsienio partneriais. Lietuvių kalbai, kaip vienai iš Europos kalbų, atsirado lygios galimybės Europos mastu būti tyrimo, plėtojimo ir sklaidos objektu. Teigiama, kad Europos vienijimosi ir plėtros projektas gali būti sėkmingai įgyvendintas tik tuomet, jei bus išsaugota ir puoselėjama Europos kalbų įvairovė (Grumadienė 2004). Be kita ko, lietuvių kalba, kaip geriausiai išlaikiusi indoeuropiečių prokalbės ypatumus (Palionis 1999) kalba, garšėja visame pasaulyje, tačiau ar lietuvių kalbos

dėstymo metodai atitinka jos, kaip svetimiosios kalbos statusą? Akivaizdu, kad lietuvių kalbos kaip svetimiosios mokymas (-is) reikalauja naujai pažvelgti į mokymo (-si) procesą, metodus ir mokymo (-si) būdus, kurie gana seniai taikomi ir klasikinėms, ir moderniosioms (anglų, vokiečių, rusų, prancūzų) kalboms mokyti. Pvz., pastaruoju metu itin pabrėžiama kalbos mokymo (-si) komunikacinė paskirtis, t. y. akcentuojama, kad kalbos mokymas (-is) turi būti orientuotas į bendravimą, atsižvelgiant į realią padėtį, kuri atitinka besimokančiojo poreikius (Sheilsas 1995). Be to, atsiranda teiginių (Feldmanaitė 2004), jog antrosios (galbūt ir trečiosios) užsienio kalbos mokymo (-si) metodika turėtų būti kitokia, nei pirmosios, nes, atsižvelgiant į

studento amžių ir mokymosi patirtį, atsiradusią įsisąmoninant pirmąją užsienio kalbą, gali būti taikomas vadinamasis sugestopedijos metodas, kurio pradininkas – Sofijos (Bulgarija) universiteto profesorius G. Lozanovas (Lozanov 1971). Beje, šis metodas įdomus tuo, jog taikant jį yra pateikiami bilingvistiniai gramatikos pavyzdžiai, bilingvistiniai žodynėliai bei tekstai skaitymui su greta esančiais angliškais vertimais. Be šių teorijų, taip pat daugėja nuomonių, kad pagal naujausią svetimųjų kalbų mokymo (-si) kryptį mokant (-is) lietuvių kalbos kaip svetimosios reikėtų orientuotis į tarpkultūrinę komunikaciją, t. y. į bendravimą žmonių, kalbančių įvairiomis gimtosiomis kalbomis ir priklausančių įvairioms kultūroms (Ramonienė 2004). Taip pat teigiama, kad lietuvių kalbos kaip svetimosios mokymo (-si) būdai, taikant komunikacinį metodą, turėtų užtikrinti sąsajų su lietuvių kultūros vertybėmis sklaidą (Buivydienė 2005).

Taigi atsižvelgus į tai, kas pasakyta, akivaizdu, kad lietuvių kalbos kaip svetimosios mokymas (-sis) dar neturi ilgų daugiamečių tradicijų, tad negalime pasigirti mokymo būdų ir metodų įvairove, be to, vadovėlių pasirinkimas taip pat nėra labai didelis. Negalima net lyginti su metodine medžiaga, jos gausa ir įvairove, kuria gali džiaugtis, pvz., anglų kalbos specialistai. Be to, susiduriama su dar viena problema – kaip mokyti lietuvių kalbos kaip svetimosios ir kokio kalbos mokėjimo lygio siekti? Dabar daug kalbama apie užsienio kalbų mokėjimo lygius (žr. Europos Tarybos kalbos mokėjimo lygiai. Prieiga per internetą: <http://www.lsk.flf.lt/index>; Europos kalbų pasas. Prieiga per internetą: <http://www.europass.lt/teises>): A1 „Lūžis“ (angl. Breakthrough), A2 „Pusiaukelė“ (angl. Waystage), B1 „Slenkstis“ (angl. Threshold Level), B2 „Aukštuma“ (angl. Vanage), C1 „Efektyvus mokėjimas“ (angl. Effective proficiency), C2 „Meistriškumas“ (angl. Mastery). Šią lygių sistemą bandoma taikyti ir mokant lietuvių kalbos kaip svetimosios (žr. Kalbos mokėjimo lygiai. Prieiga per internetą: <http://www.lsk.flf.vu.lt/index.php>).

Tačiau kyla klausimas, kiek lietuvių kalbos žinių reikia užsieniečiui, atvykusiam į Lietuvą trumpam, pvz., besimokančiam pagal kultūrinę mainų programą? Ar tokiam žmogui svarbiausia yra mokytis lietuvių kalbos rašybos, gramatikos, skyrybos ir pan.? Ar reikia tokios gausos žodžių ir gramatikos, kokia pateikiama dabartiniuose lietuvių kalbos vadovėliuose kitakalbiams?

Lietuvių kalbos specialistus rengia ne viena aukštoji mokykla – universitetai ir kolegijos, net rengiami lituanistai, kurie specializuojasi lietuvių kaip negimtosios kalbos mokymo srityje. Tačiau tai nėra tas pats, kaip mokyti užsieniečius, kurie atvyksta nemokėdami nė žodžio lietuviškai, o pagrindinis jų tikslas – ne tik lietuvių kalba išmokti bendrauti kasdienėse situacijose, bet ir susipažinti su lietuvių kultūra, tradicijomis ir papročiais, nes, gyvendami Lietuvoje, jie nuolat susiduria su įvairiais juos stebinančiais kultūriniais skirtumais. Tai patvirtina ir žymaus kalbotyros specialisto D. Crystalo teiginys, kad „kiekviena kalba yra unikali žinių apie žmogaus būtį sandauga, patvirtinta istorijos ir tapatybės“ (Crystal 2005). Užsieniečiai Lietuvoje anksčiau ar vėliau susiduria su įvairiausiomis problemomis, kurios dažnai būna susijusios su kultūriniais skirtumais, jiems kyla klausimų, kaip elgtis vienoje ar kitose situacijose. Tai lemia kiekvienoje šalyje egzistuojanti tam tikra sociokultūrinė specifika, kurią, mokantis kalbos, reikia suvokti, pvz., kalbos ir elgesio etiketas, mandagumo raiška ir kt. Ypač svarbūs tampa nerašytiniai komunikaciniai įgūdžiai, kurie yra būtini kasdienėse situacijose (parduotuvėje, mieste, kavinėje, stotyje, verslo susitikimuose, svečiuose ir pan.). Todėl labai svarbu sukurti sistemą, kaip mokyti lietuvių kalbos kaip svetimosios, kartu ugdamas komunikacinius įgūdžius ir įvertinant Lietuvos sociokultūrinį kontekstą, t. y. supažindinant su tautos kultūra ir jos sociokultūrinės aplinkos sąlygomis.

Taigi, galima sakyti, kad pirmiausia, prieš pradedant organizuoti lietuvių kalbos kaip svetimosios mokymą, iškyla tokių problemų:

- lietuvių kalbos kaip svetimosios dėstymo patirties sklaidos nebuvimas;

- lietuvių kalbos kaip svetimšios didaktinės medžiagos ir mokymo tikslų neatitikimas;
- lietuvių kalbos kaip svetimšios mokymui būtinų naujų metodų ir mokymo būdų trūkumas.

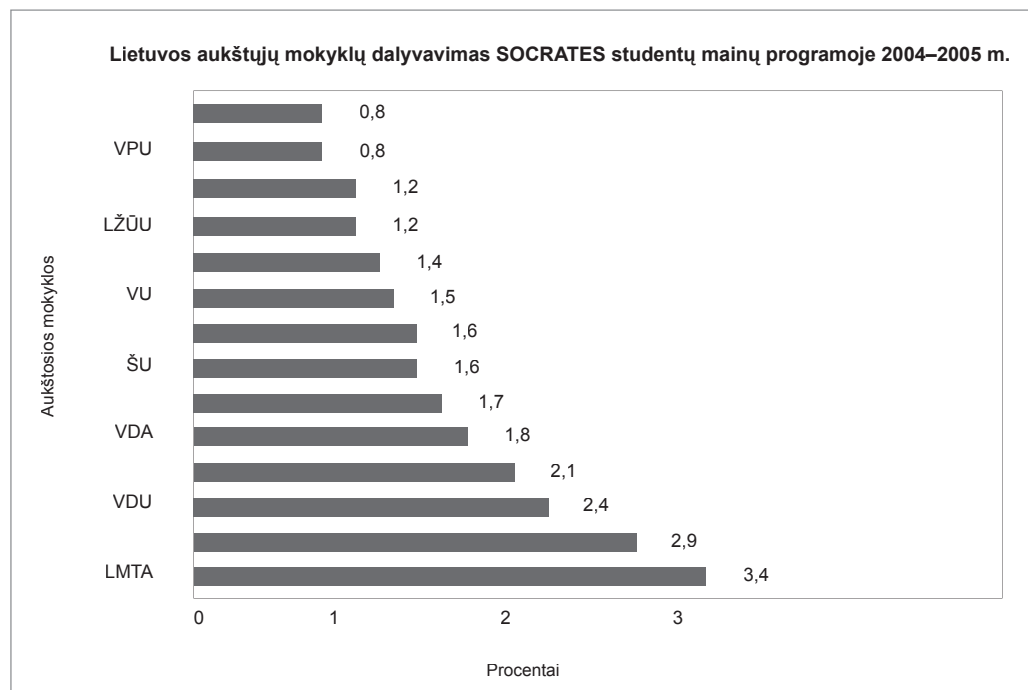
Tyrimo tikslas – paanalizuoti lietuvių kalbos kaip svetimšios mokymo, atsižvelgiant į Lietuvos sociokultūrinį kontekstą, ypatumus ir sužinoti, kaip studentai užsieniečiai, atvykę pagal SOCRATES/ERASMUS programą, vertina lietuvių kalbos studijas, ko jie iš šio kurso tikisi ir kaip Lietuvos aukštosiose mokyklose stengiamasi jų lūkesčius tenkinti.

Tyrimo objektas – sociokultūrinio konteksto svarbos, plėtojant studentų užsieniečių, atvykusių į Lietuvos aukštąsias mokyklas pagal SOCRATES/ERASMUS mainų programą, komunikacinius įgūdžius ir lietuvių kalbos žinias, įvertinimas ir studentų užsieniečių, kurie mokosi Vilniaus

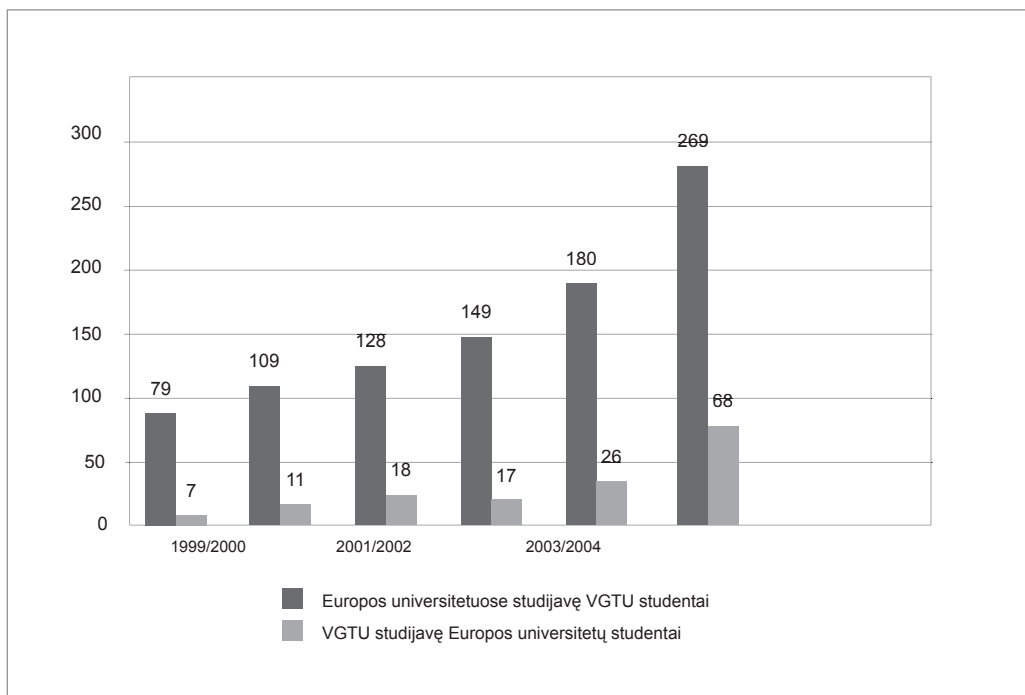
Gedimino technikos universitete (toliau – VGTU) ir Vilniaus kolegijoje (toliau – VIKO), dalyvaudami tarptautinėje SOCRATES/ERASMUS studentų mainų programoje, nuomonių ir išankstinių nuostatų prieš pradedant mokyti apibendrinimas.

Tyrimui apibendrinti taikyti šie metodai:

- literatūros ir dokumentų analizė (analizuojama lietuvių kalbos kaip svetimšios mokymo(-si) metodika ir komunikacinių įgūdžių formavimo būtinumo sociokultūriniame kontekste problema);
- stebėjimas (mokant studentus užsieniečius buvo stebima jų kalbos mokėjimų formavimo (-si) skalė);
- anketinė apklausa (VGTU ir Vilniaus kolegijos studentams užsieniečiams anketose buvo pateikti klausimai, skirti šių studentų požiūriui į lietuvių kalbos mokymą (-si), jų nuomonei apie lietuvių kalbos dėstymo

1 pav. Lietuvos aukštųjų mokyklų dalyvavimo tarptautinėje SOCRATES/ERASMUS studentų mainų programoje diagrama (Šaltinis – Lietuvos universitetų ir dėstytojų mobilumas 2004–2005 mokslo metais. Respublika, 2006 m. sausio 20 d., p. 21)

2 pav. VGTU studentų mobilumo pagal ERASMUS programą diagrama (Šaltinis – institucijos galutinė aprašomoji veiklos ataskaita nacionalinei agentūrai. VGTU ERASMUS veiklos 2.2. Ataskaita 2003/2004)

turinį, studentų kultūrinius interesus, jų santykiui su kalba ir pan. atskleisti. Buvo apklausta (57 į VGTU ir VIKO 2005 m. atvykusių studentų (30 studentų, studijujančių pavasario semestrą, ir 27 studentai, atvykę rudens semestrą);

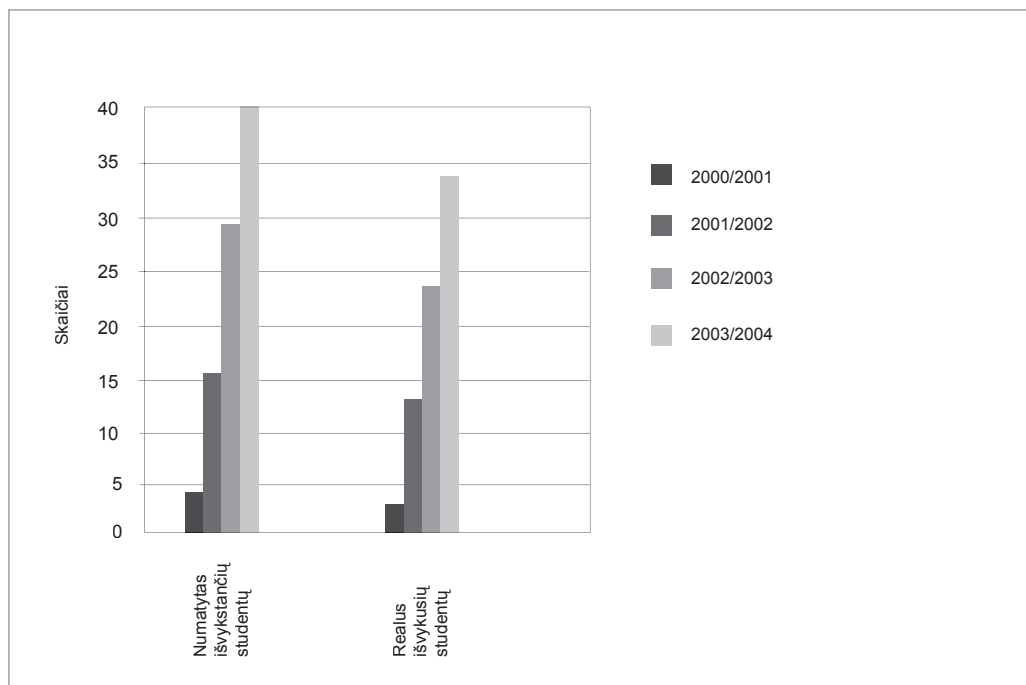
- statistinė analizė (gauti apklausos duomenys buvo apskaičiuoti ir pateikti diagramose).

Lietuvai įstojus į ES, atsirado galimybė siekti, jog šalies mokslinė kompetencija ir specialistų rengimas pakiltų į Europos lygį ir pradėtų konkuruoti atviroje ES darbo rinkoje. Todėl aukštosioms mokykloms nepaprastai svarbu panaudoti visas ES ir jos valstybių teikiamas galimybes bendradarbiaujant su užsienio partneriais ir aktyviai dalyvaujant Lietuvai atsivėrusiose tarptautinėse programose, tokiose kaip aukštojo mokslo programa SOCRATES ir jos paprogramė ERASMUS. Naudojant šią programą lėšas, šimtams Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų sudaromos sąlygos stiprinti

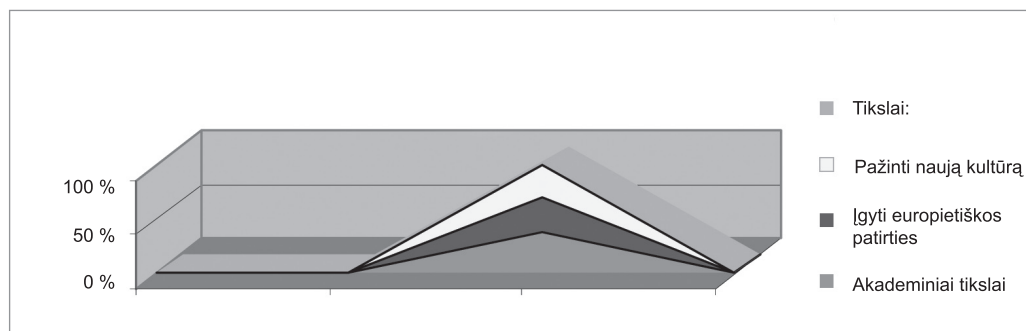
ne tik profesinę kompetenciją, bet ir kitų kalbų įgūdžius bei įvairių kultūrų supratimą (1 pav.).

Kaip matyti iš 1 paveikslė pateiktos diagramos, VGTU gana aktyviai dalyvauja studentų mainų programoje, nes iš šios aukštosios mokyklos kasmet į užsienio aukštąsias mokyklas išvyksta apie 100–200 studentų (2 pav.). Beje, akivaizdu, kad išvykstančių į užsienį lietuvių studentų skaičius didėja. Vilniaus kolegijoje studentų mainų rodikliai kiek kuklesni (3 pav.) galbūt todėl, kad šioje mokymo įstaigoje yra gerokai mažiau studentų ir ji yra neseniai įsteigta.

Taigi pagal tarptautinę dėstytojų ir studentų mainų programą į Lietuvos aukštąsias mokyklas kiekvienais metais atvyksta dešimtys studentų ir dėstytojų užsieniečių, kuriems Lietuvoje taip pat turi būti sudarytos galimybės įgyti geriausios kultūrinės, švietėjiškos ir kalbinės patirties. Pvz., 2005 m. į VGTU atvykę 65 studentai užsieniečiai kaip motyvą, kodėl jie pasirinko studijas Lietuvoje, nurodė turį akademinių tikslų

3 pav. VIKO studentų mobilumo diagrama (Šaltinis – VIKO dalyvavimas SOCRATES/ERASMUS programoje. Prieiga per internetą: <http://www.viko.lt> [žiūrėta 2005-09-16])

4 pav. Studentų užsieniečių, pasirinkusių studijas Lietuvoje, motyvai

(72,4 %), norį europietiškos patirties (61,3 %) ir siekią naujos kultūros pažinimo (55,5 %) (4 pav.).

Reikia pasakyti, kad ne visi iš atvykstančių studentų pasirenka studijuoti lietuvių kalbą, dažniausiai tai būna du trečdaliai visų atvykusiųjų. Taigi, kaip jau buvo minėta, didžiuma atvykusių į Lietuvą studentų vienu iš pasirinktųjų

studijuoti dalykų nurodo lietuvių kalbos studijas. Vadinasi, iškyla klausimas, kaip organizuoti lietuvių kalbos studijas neilgam laikui atvykusiems užsieniečiams, kad jiems šios studijos būtų įdomios, naudingos ir įsimintinos.

Viena iš pirmųjų problemų yra ta, kad šiems studentams nėra pritaikyto vadovėlio. Abiejų tirtųjų aukštųjų mokyklų studentai užsienie-

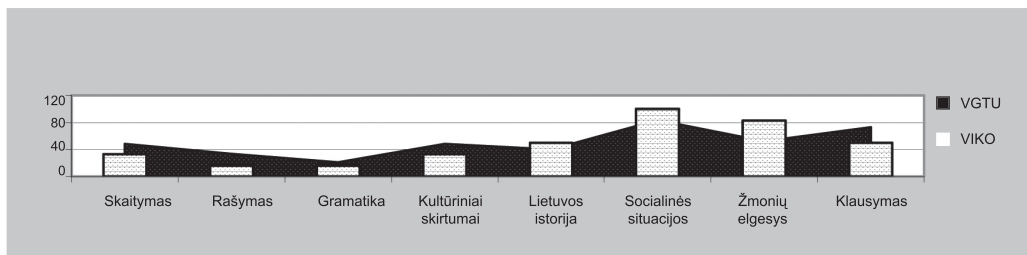
čiai lietuvių kalbos mokomi iš V. Stumbrienės ir A. Kaškelevičienės knygos „Nė dienos be lietuvių kalbos“ (Vilnius: *Gimtas žodis*, 2002). Ši knyga labai brangi ir pernelyg plati, ji adresuota studentams, norintiems pasiekti A2 „Pusiaukelės“ (angl. Waystage) lygį. Naudojantis šios knygos medžiaga, paprastai per visas semestrai skirtas paskaitas iš ten pateiktų 12 pamokų išstudijuojamos tik 3–4 pamokos. Beje, minėtoji knyga netinka ir studentų savarankiškomis studijoms, nes niekur nėra pateikta anglišių vertimų, tad bet kokiam pratimui atlikti turi būti gaištama daug laiko, verčiant ne tik užduotis, bet ir visus pratimuose pavartotus žodžius.

Vadinasi, bazinė lietuvių kalbos kaip svetimosios mokymui skirta knyga nėra visiškai tinkama laikinai į Lietuvą atvykusiems studentams, taigi pedagogas kiekvienai paskaitai turi rengtis papildomai. Siekiant parengti kuo geresnę papildomą mokymo medžiagą ir nustatyti, ko šiems studentams reikia, buvo naudojamosi

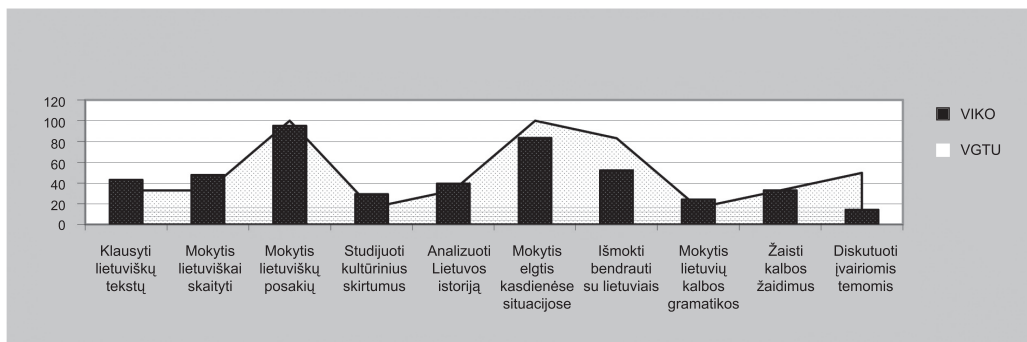
2004–2005 m. VGTU ir VIKO atvykusių studentų apklausos duomenimis (5 pav.).

Iš pateiktosios anketos paaiškėjo, kad labiausiai studentai užsieniečiai (VGTU – 83,3 %, VIKO – 100 %) iš lietuvių kalbos kurso tikisi išmokyti kalbėtis socialinėse situacijose (parduotuvėje, kavinėje), be to, jiems dar svarbu įgyti pakankamai žinių apie žmonių bendravimą komercijos, politikos, ekonomikos, meno ir buitės situacijose (VGTU – 52 %, VIKO – 83 %). Beje, šiems tikslams pasiekti studentai nurodė esant reikalingus klausymo įgūdžius, t. y. klausymą lavinti pageidavo 72,9 % VGTU studentų ir 50 % VIKO studentų. Kaip ir reikėjo tikėtis, mažiausiai studentai pageidavo gramatikos žinių (VGTU – 20,8 %, VIKO – 16 %) ir rašymo įgūdžių (VGTU – 33,3 %, VIKO – 16 %).

Kitoje anketos dalyje studentų užsieniečių buvo teiraujamasi, kaip reikėtų lietuvių kalbos mokyti (-s). Kaip ir anksčiau, dauguma užsieniečių nurodė, kad jie norėtų mokytis ne

5 pav. VGTU ir VIKO studijuojančių studentų užsieniečių pageidaujamas lietuvių kalbos studijų objektas

6 pav. VGTU ir VIKO studentų užsieniečių nuomonė apie tai, kaip reikėtų mokytis lietuvių kalbos kaip svetimosios

vien lietuvių kalbos gramatikos, bet ir leksikos, įsisąmoninti, mokantis įvairias kultūrines situacijas atitinkančių frazių ir posakių (95,2 % VGTU ir 100 % VIKO studentų) (6 pav.). Be to, daugelis iš apklaustųjų studentų pageidavo įvairesnių pratimų per pratybas (28,6 % VGTU ir 50 % VIKO studentų), taip pat, kaip ir pirmojoje anketos dalyje, studentai manė galėsiantys geriau suvokti mokomąją medžiagą, klausydami lietuviškų tekstų įrašų (42,9 % VGTU ir 33 % VIKO studentų). Taip pat kaip vieną iš norimų mokymo (-si) būdų studentai nurodė kalbos žaidimus (33 % VIKO ir 33,3 % VGTU studentų) ir diskusijas sociokultūrinėmis temomis (50 % VIKO studentų ir 14,3 % VGTU studentų). Tiesa, gramatikos reikšmę paneigė ne visi studentai; kad ji gali praversti studijuojant teigė 23,8 % VGTU studentų ir 16 % VIKO studentų. Panašiai studentai reiškė norą lietuvių kalbos mokytis taip, kad būtų galima analizuoti Lietuvos ir kitų Europos šalių skirtumus (28,6 % VGTU studentų ir 16 % VIKO studentų).

Taigi atlikta apklausa parodė, kad lietuvių kalbos kaip svetimšios mokymas (-is) turėtų tapti būdu pažinti šalį, suvokti jos kultūrą ir vertybes, o kultūros pažinimas turėtų tapti būdu mokytis kalbos, todėl lietuvių kalbos kaip svetimšios studijos – tai žmonių elgesio ir tarpusavio santykių stebėjimo ir supratimo studijos, tai aplinkinio gyvenimo išraiškos įsisąmoninimas: lietuviškos reklamos laikraščiuose, kavinių meniu, miesto žemėlapis ir autobusų grafikas, koncertų ir teatrų afišos, programėlės ir repertuarai – visa tai galėtų būti panaudota kaip lietuvių kalbos mokymo priemonės per paskaitas. Be to, atliktas tyrimas parodė, kad kalbos mokymas (-is) yra akivaizdžiausia komunikacinės raiškos priemonė, kuri neatsiejama nuo studijuojamos kalbos sociokultūrinės aplinkos. Atvykusiems į Lietuvą studentams kalbos mokymas (-is) tampa vienu iš būdų pažinti tą šalį, jos kultūrą ir vertybes, taigi sociokultūrinio konteksto suvokimas tampa būdu mokytis kalbos. Be abejo, turi skatinti ir mokymui (-si) parenkamos temos, kurios iš esmės turėtų būti susijusios su lietuvių kultūra (pvz., maistas ir su

tuo susijusios mįslės, patarlės, liaudies dainos) ir galėtų suteikti žinių apie Lietuvą, duoti peno diskusijoms ir būti pagrindas tarpkultūriniais skirtumams suvokti.

Taigi apibendrinus tai, kas pasakyta, galima daryti tokias išvadas:

1. Mokant užsienio kalbų jau keletą dešimtmečių taikomas komunikacinis kalbų mokymo metodas, tačiau mokant lietuvių kalbos kaip svetimšios šis metodas dar tik pradedamas naudoti.
2. Užsieniečių, studijuojančių Vilniaus aukštosiose mokyklose pagal tarptautinę SOCRATES/ERASMUS studentų mainų programą, apklausa parodė, kad daugiau dėmesio turėtų būti skiriama ne gramatikai mokyti, o pažintiniams tikslams ir sociokultūrinei kompetencijai ugdyti.
3. Užsieniečiams, atvykusiems į Lietuvos aukštąsias mokyklas vieno semestro studijoms, būtina parengti specialų vadovėlį, kuriuo būtų siekiama ne iš pagrindų išmokyti atvykusius studentus lietuvių kalbos, bet tik suteikti pažintinių kalbos pradmenų, atskleistų per lietuvių folklorą, literatūrą ir socialinę-kultūrinę aplinką.
4. Užsienio kalbos mokymas – tai būdas pažinti šalį ir jos kultūrą, o kultūros pažinimas yra būdas mokyti (-is) kalbos, todėl mokant lietuvių kalbos kaip svetimšios būtina reflektiviai atsižvelgti ne tik į dėstymo patirtį, bet ir studentų lūkesčius, iš kurių akivaizdžiai matyti, kad daugiau dėmesio mokymo procese turėtų būti skiriama tautos kultūrinėms vertybėms propaguoti ir įvairioms sociokultūrinėms temoms nagrinėti.

Literatūra

Buivydienė, V. 2005. „Kultūrinių vertybių sklaida, mokant užsienio studentus lietuvių kalbos“, iš *Humanistinių vertybių įtvirtinimas aukštajame moksle*. Kaunas: Kauno kolegijos leidybos centras, 129–136.

Crystal, D. 2005. *Kalbos mirtis*. Vilnius: Tyto alba.

Europos kalbų pasas. Prieiga per internetą: <http://www.europass.lt/teises> [žiūrėta 2005-12-04].

Europos Tarybos kalbos mokėjimo lygiai. Prieiga per internetą: <http://www.lsk.ftf.lt/index> [žiūrėta 2005-09-16].

Feldmanaitė, N. 2004. „Vokiečių kalbos kaip antrosios užsienio kalbos (po anglų) mokymas sugestopedijos metodu“, iš *Kalbų mokymas integracijos į Europos Sąjungą kontekste*. Vilnius: Technika, 22–24.

Grumadienė, L. 2004. „Kalbos politika Lietuvai integruojantis į Europos Sąjungą“, iš *Tauta ir kalba: šiuolaikiniai sociolingvistinio ugdymo aspektai*. Kaunas: Technologija, 68–73.

Institucijos galutinė aprašomoji veiklos ataskaita nacionalinei agentūrai. VGTU ERASMUS veiklos 2.2. Ataskaita 2003/2004.

Kalbos mokėjimo lygiai. Prieiga per internetą: <http://www.lsk.ftf.vu.lt/index.php> [žiūrėta 2005-12-04].

„Lietuvos universitetų ir dėstytojų mobilumas 2004–2005 mokslo metais“, iš *Respublika*, 2006 m. sausio 20 d., 21.

Lozanov, G. 1971. *Sugestopedia*. Sofija.

Palionis, J. 1999. *Kalbos mokslo pradmenys*. Vilnius: Jandrija.

Ramonienė, M. 2004. „Naujosios technologijos ir sociokultūrinis kontekstas: lietuvių kalbos kaip svetimosios mokymas“, iš *Tauta ir kalba: šiuolaikiniai sociolingvistinio ugdymo aspektai. Tarptautinės mokslinės konferencijos pranešimų medžiaga*, 175–177.

Sheilsas, J. 1995. *Komunikacija kalbos pamokoje*. Vilnius: Alma littera.

VIKO dalyvavimas SOCRATES/ERASMUS projekte. Prieiga per internetą: <http://www.viko.lt> [žiūrėta 2005-09-16].

SOCIOKULTURAL CONTEXT IN TEACHING LITHUANIAN AS A SECOND LANGUAGE

Vaida Buivydienė, Regina Žukienė

As Lithuania joined European Union (EU), there is an opportunity to reach a higher level of scientific knowledge. Therefore, it is extremely important to use all chances in communicating with international programs like Socrates and Erasmus. These programs provide ability to strengthen not only professional competence, but also foreign language skills and understanding different cultures. Every year students and teachers come to universities of Lithuania, so there must exist the best circumstances to achieve cultural, educational and linguistic experience. A lot of foreign students in Lithuania choose to study the Lithuanian language. Therefore it is important to organize the studies of the Lithuanian language in a way that it would be interesting and useful.

The survey has showed that students that come under Socrates Erasmus student exchange programme should be introduced to cultural awareness and competencies rather than to grammar patterns. There should be more emphasis on teaching functional language. The Lithuanian language teachers faced with the lack of modern course books for foreign students that would cater the needs of those students, teaching functional language and introducing to socio cultural issues. Therefore there is a strong demand to compile and publish a new updated and modern textbook for the Lithuanian language learners.

Modern language teaching is the way to socio cultural awareness and teaching cultural values. Teaching culture is one of the most important aspects of the Lithuanian language teaching in modern and open society.

Keywords: socioculture, Lithuanian as a second language, communication method.

Įteikta 2006-04-20; priimta 2006-05-16